

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólítások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 219. szám.

Csütörtök, szeptember 25.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

A vármegye költségvetése.

Nagybecskerek, szeptember 25.

Torontálvármegye adófelvetői bizottsága jóleső örömmel fogadják azt a hírt, hogy a vármegye jövő évi költségvetése felesleggel zárul.

A vármegyénk jeles főszámvevője, Zsiross Mihály által nagy gonddal összeállított költségvetés teljesen reális. A múlt évi költségvetéstől mindenekelőtt abban is különbözik, hogy abból a vármegyei pénztárak és számvevőségeknek az 1902. évi III. t. c. alapján jövő évi január 1-én leendő államosításánál fogva a számvevői és pénztári alkalmazottak összes illetményei kihagyattak s ennek megfelelően a dologi kiadások, de főként az állami javadalmazás is leszállított.

A pénztári és számvevőségi alkalmazottak illetményeinek kihagyása, a dologi kiadások s az állami javadalmazás leszállítása tekintetében kiadott utasítás mellett a belügyminiszter ur még az irányban is rendelkezik, hogy az államosítás folytán a törvényhatósági pótadóból s az egyes alapok járulékaiból felszabadult összegek hovatartozása tárgyában is hozzon a vármegye közönsége még folyó évi őszi rendes közgyűlésében, vagy ha ez akadályba ütköznék, egy rendkívüli közgyűlésben érdemleges határozatot.

Az előirányzat szerint

az összes szükséglet . . . 470 340 K. 34 f.
az összes fedezet . . . 470.373 K. 41 f.
s így a felesleg . . . 33 K. 07 f.,
a megelőző évihez képest tehát a szükséglet leszállt 19.010 K. 34 fillérrel, a fedezet pedig 17.784 K. 23 fillérrel, s míg a múlt évben a költségvetés 1193 kor. 04 fillér hiánnyal lett megállapítva, addig az idén, annyi év óta először, felesleggel zárul.

Jóval nagyobb ugyan az az összeg, mely a pénztárak és számvevőségek államosítása folytán ugy a szükségleti, mint a fedezeti részből elmaradt, de ellensúlyozza azt a törvényhatósági tisztviselők, segédkezelő és szolgazemélyzet törzsilleményének a vármegye közönsége által megszavazott 0.5 százalékos törvényhatósági pótadóval történt fölemelése, ami 27.653 kor. 97 fillérre rug; az 1103/30.405 — 1902. kgy. sz. határozattal egyenként megállapított szaporulat voltaképpen 31.943 kor. 87 fillért tesz ki, ebből azonban az államosítandó pénztári és számvevőségi alkalmazottakra 4289 kor. 90 fillér esik, ami itt a dolog természetéből folyólag elhagyandó volt.

Ezek után áttérünk a költségvetés részletes indoklására.

Szükséglet. I. r. A tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet fizetése és lakpénze a megelőző évi 339.077 kor. helyett a pénztári és számvevői alkalmazottak személyi járandóságának kihagyása s a törzsilleményeknek a 0.5% törvényhatósági

pótadóval történt fölemelése folytán lett 317.430 koronával felvéve. Az államosítandó alkalmazottak járandósága 48.468 korona 70 fillérre rug, a 0.5%-os törvényhatósági pótadóból fedezendő törzsillemény pedig 24.620 korona 90 fillért tesz ki.

A törzsilleményeknek törvényhatósági pótadóval való fölemelése tárgyában hozott határozatot a belügyminiszter jóváhagyta. Az ennek alapján hozott s a 0.5% törvényhatósági pótadónak egyenként történt felosztását célzó határozat azonban még belügyminiszteri jóváhagyásban nem részesült; mindennek dacára is a törzsilleményeket már az ezen határozatban megállapított összegekkel vették föl, mert alig tehető fel, hogy a miniszter ettől a határozattól jóváhagyását megtagadja.

Mint szaporulat terheli még a költségvetés e rovatát a főjegyző részére megszavazott 1400 korona lakkbér.

A belügyminiszteri rendelet szerint a pénztári és számvevői tisztviselők államosítása folytán e rovatnál a tisztviselők járandóságából 43 077 korona 70 fillér, a segéd- és kezelőszemélyzetéből pedig 8285 korona, összesen 51.362 korona 70 fillér lett volna kihagyandó; kihagyott pedig a tisztviselők járandóságából 44.362 korona 70 fillér, a segéd- és kezelőszemélyzetéből 4106 korona, összesen 48.468 korona 70 fillér, vagyis 2894 koronával kevesebb.

II. r. A szolgazemélyzet bére és lakpénze a múlt évi 33.141 kor. 14 fill. helyett 34.860 koronával lett fölveve. A pénztár és számvevőség államosítása folytán 1 hivataloszolga és 1 hajdu járandósága hagyott ki a költségvetésből, ami összesen 1311 kor. 40 fillért tesz ki; ellenben a bér fölemeléssel járó szaporulat 3033 kor. 07 fillérre rug. A belügyminiszteri rendelet szerint 3 hivataloszolgai állással járó javadalom lett volna kihagyandó 1967 kor. 10 fill. összeggel, miután azonban a 2 pénztárnál 1 hajdu s a számvevőségnél 1 hivataloszolgai állás van rendszeresítve s tényleg így is vannak betöltve, 3 hivataloszolgai állással megfelelő járandóság nem volt kihagyható.

III. r. A szolgazemélyzet ruházati szükségleteinél a múlt évi 9728 kor. 70 fill. helyett 10.583 kor. 30 fill. irányoztatott elő, miután a posztó azóta lényegesen megrágtult.

IV. r. A hivatalos helyiségek és fogházak bére az előző évnek megfelelően 6000 kor. lett előirányozva.

V. r. Irodai szükségletek címén az előző évi 35.680 kor. helyett 35.620 kor. lett előirányozva, tehát a rovat ugyszólván változatlan maradt

VI. r. Napidíjak és uti költségek címén az eddigi 27.000 kor. helyett 26.600 kor. lett csak előirányozva, mert a számvevőség államosításával e rovat kiadásai apadni fognak.

VII. r. Épületek és tartozékaik fentartása címén a megelőző évi 4339 korona 04 fillér helyett 4519 kor. 04 fill. lett beállítva, mert az eddigi összeg minden évben kevésnek bizonyult.

VIII. r. Egyéb rendszeresített kiadások címén az eddigi 32 284 kor. helyett 32.528 kor., tehát jelentéktelen összeggel, 244 koronával, van fölveve, a többletből 114 kor. esik a főispáni telefon bérletére, mely azonban állami pótvavadalmazással megtérül; 60 korona pedig a megyei könyvtár gyarapítására esik.

IX. Rabtartási költségekre 200 korona.

X. Előre nem látható kiadások 2000 korona.

XI. Székház építési, esetleg házipénztári tartalékalapra ez évben sem irányoztak elő.

Fedezet. Állami javadalmazás címén a megelőző évi 417.553 kor. helyett csak 374.943 kor. 90 fillér állítatott be a költségvetésbe. Tehát 42.609 koronával lett az állami javadalmazás leszállítva. A vármegyei javadalmazás pedig a múlt évi költségvetés szerint a következő volt:

rendes javadalmazás az 1893. évi IV. t. c. alapján . . .	350.600 K.
állandó pótvavadalmazás . . .	30.860 K.
átalányok emelésére . . .	12.200 K.
1901. évi fizetésemelés . . .	23.499 K.
ugyanaz a gyámpénztári tartalékalap kamataiból dotált tisztviselőjárnálaknak pótlására	374 K.
Összesen	417.553 K.
Ehhez a főispáni telefon . . .	114 K.
Összes javadalmazás	417.667 K.

A számvevőségek és pénztárak államosítása folytán levonandó ez összegből különböző járandóságok címén 49.780 kor., illetve, miután az államosítandók egy része a megyei alaphól nyerik járandóságaikat összesen 7057 kor. erejéig, tehát a megmaradó 42.723 kor. 10 fillérrel szállítandó le az állami javadalmazás. Ezt levonva az eddigi 417.667 kor. javadalmazásból, marad 374.943 kor.

II. Cselekvő kamatok címén 5766 kor. vétetett fel.

III. Ingatlanok jövedelme 600 kor.

IV. Alapok járuléka 36 059 kor. lett előirányozva.

A vármegye egyes alapjainak terhére rendszeresített s az államosítás folytán megszűnő személyi járandóságok 7057 koronára rugnak. Ebből esik az utipénztárra 5057 kor. s a gyámpénztári tartalékalapra 2000 kor.

A 7057 koronából esik a tisztviselőkre 5321 korona, a segéd- és kezelőszemélyzetre 1736 korona.

Hogy a költségvetés csak megközelítően is betartható legyen, az ebadó alap járuléka a múlt évi 17.031 koronáról fel emeltetett 19.750 koronára. Ez alap ugyanolyan kedvező helyzetben van, hogy ezt az emelkedést minden rázkódtatás nélkül el-

Téli idényre

Utazó bundák. Guba.
Téli kabátok.
Városi bundák.
Lodenkabátok

Átköltözés miatt

raktáromon levő női és férfi ruházati
cikkeket leszállított árak mellett árusítom.

KOVÁCS · GEDEON

úri-, flu-, női- és

leányruha terme.

Minden idényre

Raglanok. Felöltők.
Öltönyök. Nadrágok.
Női gallérok.
Női felöltők és kabátok.

birja; de ehhez különben is joga van a vármegye közönségének, mert 976. és 893. szám a belügyi kormány által 82.907. és 109.815. szám alatt jóváhagyott határozatával jogot nyert arra, hogy az összes orvosok mindennemű illetményeit az ebadóból fedezhesse; ennek megfelelően minden évben bezárólag 1900-ig 31.760 kor. volt a házipénztár költségvetésébe beállítva; az ebadó-alap kedvezőtlen állása folytán 1900. évben már csak 2000 kor. 1901-ben a járási állatorvosok államosítása folytán csak 10.200 korona, míg 1902-re az alapvagyon viszonyainak kedvezőbbre fordultával már 17.031 korona állított be. Hogy az alapvagyon viszonyaink csakugyan felette kedvezők, ezt igazolják a zárszámadások, mely szerint az alap tiszta vagyona 22.211 korona. Mai állapota dacára annak, hogy a házipénztár 17.031 korona járulékát hiánytalanul befizette, 35.227 korona tiszta vagyon.

A kivetett évi ebadó meghaladja a 28.000 koronát.

Az 1902. évben a következő pótdát szavazta meg a törvényhatósági bizottság:

1. a közkórház alapra	1.13%
2. a 400.000 korona kölcsönre	0.75
3. a tvh. tisztviselők, segéd, kezelő és szolgazemélyzet törzsjárandóságának ellátására	0.50
4. a tiszt nyugdíjalap gyarapítására	0.50
összesen	2.88%
5. Ezenkívül a T. év. vasutak s a megyei uti alap pénzügyeinek rendezésére felvett 2.5 millió koronás kölcsön annuitására	2.50%
ugy hogy mindössze	5.38%

törvényhatósági pótdát vetettek ki.

6. Ki lett végül vetve katonai beszállásos pótdát címén a nagyikindai lovas-laktanya alap javára . . . . .

Az 1—5. pont alatt felsorolt törvh. pótdátokra az 1903. évre is elkerülhetetlen szükség van; t. i. a kórházi alapnak a „Magyar jelzalog hitelbank“-kal szemben fennálló 675.000 kor. kölcsöne utáni 84.265 kor. évi annuitás 1904. év végéig fizetendő; a 400.000 kor. kölcsön utolsó törzsjárandóság részlete 1909-ben jár le; a 2 1/2 millió vasúti kölcsön csak a múlt évben lett felvéve s 50 évre szól; a tisztviselők, segéd, kezelő és szolgazemélyzet törzsjárandóságának fölemelésére szolgáló 0.5% pótdát a közigazgatás álamosításáig lett megszavazva; végre a tiszt nyugdíjalap helyzete még ma is oly kedvezőtlen, hogy a 0.5% pótdátot nem nélkülözheti.

A 6. pont alatti katonai beszállásos pótdátokra azonban az 1903. évben már szükség nincsen, amennyiben a nagyikindai lovaslaktanya fölépítésére a Pesti hazai első takarékpénztár egyesülettől fölvett 794.400 kor. kölcsön járadékait a laktanya bérjövödelme, a multakból meritett tapasztalatok szerint, bizton fedezi s a honvédtisztképző intézeteknél létesített 5000 kor. alapítvány teljesen fedezve van.

Az állandó választmány tegnapi ülésében foglalkozott a főszámvevő terjedelmes laboratóriumával s azt egész terjedelmében elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek.

A helyzet Szerbiában. A N. Fr. Pr. értesülése szerint éppen nem kell félni attól, hogy a kölcsönügyben felmerült komplikációk kabinetválságra vezetnek. Döntés különben is csak a novemberben összeülő szkupstinában történhet. A királyi pár oroszországi útját bizonyosra veszik. Sándor és Draga október közepén indulnak el s Vuics dr. miniszterelnök fogja őket elkísérni. Már csak ez a körülmény is azt bizonyítja, hogy miniszterválságtól egyelőre nem kell tartani. A királyi pár krími látogatása mindössze négy napig fog tartani s ott lesz Csarikov, a belgrádi orosz követ is. Sándor azután hazatér, hogy a szkupstinát ünnepélyes trónbeszéddel nyissa meg, melyben természetesen hosszabb passzus fog szólni az oroszországi utazásról. Nagyon valószínű, hogy Sándor krími látogatása után igyekezni fog királyunkat is meglátogatni s ez alkalommal elzarándokol a krusedóli zárdába is, atyjának sírjához.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/4-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Október 4. Könyvnyomdászok szüretelési ünnepélye az Ellmer-féle vendéglőben.

— **Személyi hír.** Dr. Schack Béla főigazgató és Zuluszky Aladár miniszteri tanácsos a tegnapi napon városunkba érkeztek, hogy a felső kereskedelmi iskola pótló érettségi vizsgálatán elnökként szerepeljenek.

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Láng Géza hidalmási és Máthé Albert antalfalvai állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

— **Szent Gellért napja.** Szokásos istentisztelettel emlékeztek meg tegnap egyházmegyeszerte Szent Gellért vértanu püspökről, a csanádi egyházmegye megalapítójáról. Ez alkalomból a temesvári püspöki székesegyházban fényes nagymise volt, melyen Németh József felszentelt püspök fényes segédlettel pontifikált. Ugyancsak ünnepi nagymise volt tegnap Velencében is, melyet Dessewffy Sándor megyés püspök alapítványából Cerutti Lajos plébános mondott. Ceruttit a megyés püspök nemrég a csanádi szentszéki ülnöki címmel tüntette ki.

— **Magyar név.** A belügyminiszter Goldberger Mór szerbnagyszentmiklósi illetőségű, ugyanottani lakos családi nevének „Gerő“-re kért átváltoztatását, megengedte.

— **Menetrend változás.** A magyar államvasutakon f. évi okt. hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényes nyári menetrenddel szemben a következő hennünket közelebről érdeklő változásokat fogja tartalmazni. A zombolya—nagybecskerekéi és nagybecskerek—pancsovai vonalokon: A jelenlegi menetrend szerint a Nagybecskerekéről reggel 3 óra 25 perckor és délelőtt 11 óra 30 perckor Zombolya felé induló, továbbá Zombolya felől reggel 6 óra 38 perckor és este 7 óra 23 perckor, valamint Pancsova felől délelőtt 7 óra 30 perckor Nagybecskerekre érkező vonatok forgalma Nagybecskerekre és Nagybecskerek—Bégapart állomások között megszüntetik, minek folytán a fentnevezett vonatok csak Nagybecskerek—Bégapart állomástól, illetve állomásig fognak közlekedni.

— **Primás változás.** Kedvelt cigányprimásunk Mojsze Milán bandát, azaz, hogy zenekart változtatott, t. i. elment a bandájától s átment Vászóékhoz primásnak. Milánnal együtt néhány más zenekari tag is átment s most Vászóék zenekara egyike a legjobb bandáknak. E változással csak a közönség nyert, mert legalább egy jó cigány zenekara van. Vászó jó hegedűs, de lassan megöregszik s a bandát vezetni nem tudja. Bandája mindig jobb volt, mint a Miláné, viszont Milán mozgékonyabb, fiatalabb, törekvőbb primás s így most alkalma van egészen jó zenekart alakítani, képezni és vezetni.

— **Halálhírek.** Említettük, hogy Glac Ottmár volt honvéd főhadnagy tegnap éjjel 11 órakor elhunyt. E gyászhirről a család a következő jelentést teszi:

Özv. Glac Ottmárné, szül. Grandjean Sarolta ugy a saját, valamint gyermekei, Loránt és Ottmár és az összes rokonság nevében tudatják, hogy az imádott drága férj, apa, testvér, vő, sógor és nagybátya Glac Ottmár p. ü. segédtitkár folyó évi szeptember 23-án, hosszu szenvedés után, éjjel 11 órakor, életének 46. évében jobblétre szenderült. A bologult hült tetemei szeptember 25-én d. u. 4 órakor fognak a gyászházból (Temesvári-ut 1532/50. szám) a róm. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat szeptember hó 26-án d. e. 10 órakor fog a róm. kath. templomban megtartatni. Nagybecskerek, 1902. szeptember hó 24-én. Áldás és béke poraira!

Bégaszentgyörgyről jelentik, hogy Kuluntsits Andor földbirtokos, volt szabadkai adótitkár a mult éjjel hosszu szenvedés után meghalt. Halála nagy részvétet keltett a bégaszentgyörgyi körökben, melynek az elhunyt igen rokonszenves s fölötté kedvelt tagja volt. Elhalálása alkalmából a gyászos család a következő jelentést teszi közzé:

Özv. Kuluncsitsné szül. Lutsits Mária ugy a saját, valamint az összes rokonság nevében

tudatja, hogy szeretett jó férje, illetve rokon Kuluntsits Andor községi virilista és földbirtokosnak, Szabadka szab. kir. város volt nyug. adótitkárjának folyó évi szeptember hó 25-én, hajnali 1/2 órakor, hosszas szenvedés és a halotti szentség felvétele után, életének 49-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó évi szeptember hó 26-án délután 4 órakor fognak a róm. kath. vallás szertartásai szerint beszenteltetni és a helybeli róm. kath. sírkertbe örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó évi szeptember hó 27-én d. e. 10 órakor a helybeli róm. kath. templomban fog az egek Urának bemutatni. Bégaszentgyörgy, 1902. szeptember hó 25-én. Nyugodjék békében! Áldás hamvaira!

— **Az időről.** Az életesbb emberek fejese- valva beszélgetnek egymás között az időjárásról.

— **Cudar egy idő** — jegyzi meg egy már idősebb ur.

— **Bizony nem ilyen volt az,** mikor még én is fiatal voltam — sóhajtja föl a másik öreg ur.

— **Hej, az én időmbe más öszöket értünk,** nem pedig ilyet, mint ez a mostani.

— **Szeptemberben vagyunk még csak s az embernek úgy tűnik,** mintha máris a nyakunkon volna tél apó! — Szerencse, hogy már beszereztem a télire való tüzelőt, — de ha ez így tart örökké, akkor kifogyunk a fűtőszertől, mielőtt még csak láttuk volna is a telet!

— **Ez még mind semmi,** — teszi hozzá a negyedik, — de ilyen náthám még soha nem volt, mint most, ennek is csak mind az időjárás az oka. Tegnap délután elfelejtettem fölötöt huzni magamra, most meg tessék, itt a nátha! — Tovább már nem folytathatta beszédjét, mert erőt vett rajta a prüszkölés, ugy, hogy kénytelen volt a hátsó zsebből elővenni a kockáskendőt és irgalmatlanul belétrombitálva igyekezett csillapítani baját.

Bizony komisz időket élünk mostanában! Szokatlanul hideg van! Mäskor még ilyenkor szép, meleg napok voltak, de most, mintha megzöldült volna az időjárás, oly átkozott hideget sóz a nyakunk közé, hogy szívesen elviseljük a téli-kabátot.

Hja, ilyen az idő! Ott esal meg bennünket, ahol legkevésbé sem gondoljuk. — Hányan örültek már a szép, a verőfényes kellemes őszi napoknak! Hányan vártak repesve a lombhullat, lassan hervadó öszre, a nyájas napsugárra, a jó, kellemes meleg őszi napokra, midőn a természet lassan-laasan elveszti zöld színét, hogy még annál is szebbet, még annál is igézőbb ruhát öltö- sön magára.

Mily jó lesz majd barangolni az erdőn- mezőn, hallgatni még egyszer s utoljára a madarak édes énekét. Oh, hányan gondolkoztak így, — de sajnos, mindnyájan csalódtak.

Kellemes melegség helyett fogvacogató hideg köszöntött be. Ime, így játszotta ki az embereket az ősz!

De mit tegyünk ez ellen? Mit is tehetnénk mást, mint felvesszük a jó meleg ruhát s kénytelen-kelletlen eltérjük a hideget. Bár zugolódva a rossz időre, de végre is megnyugszunk a megváltozhatlanba . . . mert muszáj!

— **Tüntetés Korn Arthur ellen.** Nagyikindáról a következőket jelentik: A pángermán apostol tevékenységére imár ráunt az egész város hazafias lakossága, s éppen a minapi minden tekintetben sikerült Kossuth-ünnep adott a lakosságnak alkalmat arra, hogy a méregkeverő ellen tüntessen. E tüntetésről a következőket jelentik. A kikindai Kossuth-ünnep imponásan folyt le. Már késő délután volt, midőn az ünnepély véget ért és az ezernyi tömeg a Kossuth-nóta elénekélése mellett a főgimnáziumhoz vonult a Kossuth-emlék leleplezéséhez. Ezután hazafias dalokat énekelve, bejárta az ifjuság a város utcáit és Korn lakása elé vonult. A pángermán agitátor, a mint meglátta a nagy tömeg közeledését, bezárkózott a lakásába. Az ifjuság ekkor kövekkel bevverte Korn ablakait, majd „Abcug Korn!“ Le a méregkeverőkkel!“ „Éljen Kovács Lajos!“ kiáltások után elénekelte a Kossuth-nótát és utána Korn Arthurnak hatalmas macskazentét adott. Este ismét megújult a tüntetések Korn ellen és az ifjuság újból ünnepelte dr. Kiss Károly és Balázs Jenő szerkesztőket, továbbá Kovács Lajos segédlelkész. Kovácsot egyébként a megyés püspök tegnap Mezőkovácsházára helyezte át. Mint nekünk írják, ez alkalomból nagy tüntetést fognak rendezni mellette a hazafias svábok.

TÁVIRATOK.

A király vadászaton.

Budapest, szept. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Ö felsége jövő vasárnap nagyobb társaság kíséretében Eisenerzbe megy vadászatra.

A kiegyezés.

Budapest, szept. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentések szerint a kiegyezési tárgyalásoknál mindkét részről meglátszott az az igyekezet, hogy a tárgyalások mielőbb befejezhetőek legyenek. Beavatott helyen biztosra veszik, hogy ezután a vámtarifát illetőleg is tisztába fognak jönni.

Ma délelőtt folytatták a tárgyalásokat, melyek előreláthatólag még néhány napot fognak igénybe venni.

Lipót belga király mentegetődzése.

Budapest, szept. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Brüsszélből táviratozzák: A kabinetiroda a lapokban azt igyekszik mentségül felhozni Lipót király viselkedéséről Lónya grófnéval szemben, hogy a király állítólag nem utasította el Stefániát a ravattól, csak tudára adta leányának, Stefániának, hogy hercegnői rangját elveszítette s így nem vehet részt a szertartásokon. A közvélemény nagyon elítéli Lipót király viselkedését leányával szemben. A temetés az elhunyt királyné végső akarata szerint egyszerű lesz, minden felesleges fény és pompa nélkül.

A szerbek Oroszországban.

Budapest, szept. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: Beavatott helyről biztosra veszik, hogy Sándor király és Drága királyné október közepén ellátogatnak Oroszországba. A livádiai látogatás négy napnál tovább nem fog tartani és hivatalos jelleget visel. A király e látogatás után rögtön visszatér Szerbiába, hogy személyesen megnyissa a november elején megnyíló szkupstina üléseit. Hírlik az is, hogy a király a tél folyamán Ferenc József királynál tesz látogatást.

Korn Arthur kitiltása.

Budapest, szeptember 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagyikindáról táviratozzák: Wachtel rendőrkapitány Korn Arthur hirhedt pángermán lapszerkesztőt a városból kitiltotta és a végzést lakása ajtajára függesztették ki. Korn jelenleg Budapesten időzik.

Viharok mindenfelé.

Budapest, szept. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ország számos részéből hóesést, szélvihart és zivatart jelentenek. Sátoralajhely környékén erős fagy és dér volt. Debrecenben nagy zivatar és vihar pusztított, mely százakra menő kárt okozott. Egy nagyenyedi távirat szerint a hóharmat veszélyezteti az ideai szőlőtermést.

Hatvan ember elégett.

Budapest, szeptember 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lembergől jelentik: Verbice lengyel községben borzasztó szerencsétlenség történt. Egy ház, melyben lakodalmat tartottak, kigyuladt s mielőtt a megrémült vendégek elmenekülhettek volna, 60 közülök a tűz áldozata lett, köztük a menyasszony és anyja is.

Elfogott sikkasztó.

Budapest, szept. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból táviratozzák, hogy a bécsi „Länderbank” sikkasztóját a rendőrségnek sikerült letartóztatni.

A pestis.

Budapest, szeptember 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról jelentik: A demontik dacára a „Petersburger Zeitung” fönntartja azt a híret, hogy Port-Athurban és Nikolajevszkben az utóbbi napokban kolera-esetek fordultak

Ismét egy katona öngyilkossága. Temesvárról egy torontáli születésű baka következő szomorú tragédiáját jelentik: A 29. gyalogezred 7-ik századának őrsvezetője, Schampir Péter 21 éves, rudolfsgnadi illetőségű ifjú tegnap délután szolgálati fegyverével, pipaszó mellett föbe lőtte magát és azonnal meghalt. Végzetes tettének oka a következő: A szerencsétlen ifjú, aki az őrségi kirendeltséghez volt beosztva, ellopta egyik társának ezüstóráját, miért két heti egyest kapott. Tegnap leülte büntetését és az őrség felhozta a „dunkliból”, hogy századánál rendezhesse ügyeit, melyeknek rendezése után a helyőrségi fogházba volt szállítandó. A bűnös őrsvezető ezt az időt felhasználva lekasztotta helyéről szolgálati fegyverét és azzal eltűnt. Az őrség azután hiába kereste. Csak három óra tájban akadtak rá a „Ferenc József”-laktanya padlásán, ahol átlőtt fejével, pipával a szájában, halva találták fel. A szájába lőtt, melynek egyik végében a pipáját tartotta. Skramlik főorvos már csak a bekövetkezett halált konstatálhatta és az öngyilkost a katonai kórházba szállította, hol a holttestet ma felboncolták és holnap délután fogják eltemetni. A gyászos esetről távirati uton értesítették a szerencsétlennel hozzátartozóit.

A borhamisító korcsmárosok. Lukács László pénzügyminiszter körrendeletet adott ki, mely elvi határozatot tudat az eljáró hatóságokkal. E szerint a borhamisító korcsmárosok az italmérési engedélyek elvonásával büntetendők s az italmérési jog nem is adható azoknak a korcsmárosoknak, a kiket az 1899. és XXV. törvényeik alapján elítéltek, mert mesterséges bort hoztak forgalomba. — A pénzügyminiszter kijelenti, hogy egyetértőleg a belügyminiszterrel föltétlenül bevonatja azoknak a korcsmárosoknak italmérési engedélyeit, akiket a borhamisítás és hamis bor forgalomba hozatala miatt jogerősen elítéltek.

A Horgony-Pain-Expeller igazi népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájás, fejfájás, köszvény, csuszál stb. nál a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszor jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Liniment”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Színház és Irodalom.

* Az őszi színi évad. Kömley Gyula, a Deák Péter társulatának titkára ma érkezett Nagybecskerekre, hogy a bérletgyűjtést megkezdje. A társulat a vidék legjobb erőiből áll s így nem kételkedhetünk benne, hogy közönségünk szívesen pártolja a társulatot, melyet az előző évekből is előnyösen ismer.

* Vidéki színészek a Nemzeti Színházban. Budapestről telegrafálja tudósítónk: Somló Sándor, a Nemzeti Színház igazgatójától vett értesülés szerint, az új igazgató azt tervezi, hogy az összes jobb nevű vidéki színészeket vendégszerepeltetni fogja a Nemzeti Színház színpadán. Hogy a fővárosi közönség ne csupán egy oldalról ismerje meg a vidéki erőket, azokat nem a maguk választotta, hanem az igazgató által kijelölendő szerepekben fogja fölléptetni. A vendégszereplésnek célja nem csupán a Nemzeti Színház leendő tagjainak kizselyesítése és szerződtetése, hanem a vidéki színészet ambíciójának fokozása és fejlődésük iránt való figyelmet fölkelteni.

* A magyar helyesírás szabályai szójegyzékkel. Iskolai használatra összeállította B a l a s s a József. Ára 30 fillér. — Helyesírásunkban az Akadémia újabbán átvizsgálta és kiadott szabályai nagy változást nem tettek ugyan, de legalább egy időre állandóságot teremtettek s egyes részletekben engedtek az írók óhajításainak s egyszerűsítették azt, ami könnyen egyszerűsíthető. Az iskolában már a legalsó osztály tanulóinak meg kell szokniok a magyar írás szabályait és teljes bizottsággal kell e szabályokat alkalmazniok. Ezt a célt szolgálja ez a füzet, melyben a szerző rövid és könnyen érthető szabályokba foglalta össze helyesírásunk rendszerét; azután megmagyarázza és példákkal megvilágítja e szabályokat úgy, hogy a tanuló könnyen megszokhatja alkalmazásukat. Az egyes kétes kérdésekben a gondosan és figyelemmel összeállított szójegyzék tájékoztatja használóját. A szabályok úgy vannak összeállítva, hogy a nagy-közönség is könnyen használhatja a könyvet s biztos utmutatóul szolgál bármely kétes kérdésben. A füzet a Franklin-Társulat kiadásában jelent meg, de minden könyvkereskedésben kapható.

elő. Odessában az utolsó hétben 10 személy betegedett meg pestistünetek közben, ezek közül négyen meghaltak.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1902. szeptember 25.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	0.—	0.—	80	7.15	7.45
Pestvidéki uj	76	0.—	0.—	80	7.05	7.40
Bánsági uj	76	6.80	7.—	80	7.05	7.25
Bácskai uj	76	6.85	7.10	80	0.—	0.—

		kilós		
	uj	elsördendű	6.10	6.25
Rozs		70—75	6.10	6.25
		—	5.90	6.—
Árpa		60—62	5.25	5.40
		62—64	5.15	5.25
		64—66	0.—	0.—
Zab		39—41	5.55	5.75
Tengeri ó		—	0.—	0.—
		—	0.50	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, szept. 25. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsdén az árak ismét emelkedtek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	6.88—6.89
„ októberre	7.15—7.16
Rozs októberre	6.17—6.18
„ áprilisra	6.34—6.35
Tengeri szeptemberre	5.60—5.61
„ májusra (1903.)	5.66—5.67
Zab (októberre)	5.96—5.97
Zab (áprilisra)	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1902. május hó 1-től.

É r k e z i k :

A nagybecskereki pályaudvarra:
Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 38 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 30 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p. este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 25 p.
Budapest—Nagyikindáról: este 9 óra 53 p.

I n d u l :

A nagybecskereki pályaudvarról:
Módosra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 3 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 30 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p. délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Karlsruhe—Nagyikindára: reggel 6 óra 7 p.

107664/902 szám. F. II. Magy. kir. államvasutak.

A pelsüc-murányi vonalon Pelsüc és Jolsva állomások között mindkét irányban egy-egy személyszállító tehervonatnak forgalomba helyezése és a 8212. sz. vegyesvonat menetrendének módosítása.

A pelsüc-murányi vonalon Pelsüc és Jolsva állomások között f. évi július hó 25-től kezdve a 8267. és 8272. sz. tehervonatok naponként személyszállítással fognak közlekedni.

A 8272 sz. vonat Bánréve és Dobsina—Rozsnyó felől csatlakozással, Pelsücről este 7 óra 7 perckor indul és Jolsvára este 8 óra 23 perckor érkezik, az ellenkező irányban közlekedő 7267. sz. vonat pedig Jolsváról este 9 órakor indul s Pelsücre éjjel 10 óra 11 perckor és ott csatlakozik a Rozsnyó és Dobsina felé közlekedő vonathoz.

Ugyancsak említett naptól kezdve a jelenleg reggel 7 órakor Pelsücről Murányra induló 8212. sz. vegyesvonat menetrendje is olyképp módosítatik, hogy Pelsücről való indulásának változatlan maradása mellett Nagy—Röcsére már d. e. 8 óra 59 perckor, Murányba pedig már d. e. 9 óra 42 perckor fog érkezni.

Budapest, 1902. július 10-én.

Az Igazgatóság.
(Utányomás nem díjaztatik.)

